

СХВАЛЕНО

Вченою радою КНЗ КОР
«Київський обласний інститут
післядипломної освіти
педагогічних кадрів»
(протокол від 18.12.2024 р. №10)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Ректор КНЗ КОР «Київський
обласний інститут післядипломної
освіти педагогічних кадрів»

Віра РОГОВА

Наказ від «18» грудня 2024 р. № 206

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
«СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ
ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЖИТТЄСТІЙКОСТІ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ»**
для вчителів початкових класів, вихователів груп продовженого дня

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Освітня програма розроблена на основі Типової освітньої програми організації і проведення підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладами післядипломної педагогічної освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 15.01.2018 № 36, Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Нова українська школа: відповідаємо на виклики», затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 28.04.2020 № 567 та відповідно до професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 29 серпня 2024 року № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель загальної середньої освіти».

Освітня програма також враховує основні положення Закону України «Про освіту», Закону України «Про повну загальну середню освіту», Державного стандарту початкової освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 лютого 2018 р. № 87 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 липня 2019 р. № 688), Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 21 серпня 2019 р. № 800, постанови Кабінету Міністрів України від 14 грудня 2016 року № 988-р «Про затвердження Концепції реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року», інших нормативно-правових актів, що регулюють діяльність вчителя та з урахуванням європейського вектора розвитку освіти України, стратегії реформування галузі освіти в Україні, новітніх зарубіжних і вітчизняних наукових розробок, кращих практик у галузі освіти та професійного розвитку педагогів, відповідно до сучасних викликів суспільства й освіти.

Мета освітньої програми: професійний розвиток учителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей, підвищення методичного і практичного рівнів професійної компетентності педагогів, необхідних для формування ключових та предметних компетентностей, розвитку наскрізних умінь молодших школярів.

Основні завдання програми:

- забезпечити професійне самовдосконалення педагогічних працівників на основі активізації їхньої базової освіти, набутого професійного та життєвого досвіду відповідно до індивідуальних інтересів, соціальних запитів держави щодо ефективного виконання посадових обов'язків;
- формувати здатність педагогічних працівників упроваджувати інформаційно-комунікаційні технології для розвитку навичок критичного мислення учнів;
- сприяти розвитку загальних і професійних компетентностей вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня щодо розвитку навичок критичного мислення у процесі аналізу художнього твору в початковій школі;
- поглибити й розширити знання вчителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня з теорії і практики організації освітнього процесу, що забезпечує розвиток критичного мислення як складової формування медіаграмотності школяра та створює передумови для інноваційних перетворень у сучасній системі початкової освіти;
- активізувати розвиток значущих професійних якостей педагогів для реалізації діяльнісного підходу шляхом упровадження проєктної діяльності в початковій школі;
- удосконалити вміння вчителів початкових класів та вихователів груп подовженого дня закладів загальної середньої освіти щодо впровадження інтерактивного навчання як однієї з форм організації освітньої діяльності в початковій школі;
- сприяти поглибленню і розширенню компетентностей педагогів з метою формування медіаграмотності як складової критичного мислення. **Загальні очікувані**

результати охоплюють:

Знання й розуміння:

- сучасних тенденцій розвитку освіти загалом, початкової зокрема;
- соціально-правових основ, законодавчих актів у сфері початкової освіти;
- особливостей процесів викладання і навчання молодших школярів;
- основних механізмів функціонування і реалізації компетентнісної парадигми навчання;
- способів реалізації інтеграційного підходу у навчанні молодших школярів;
- академічної свободи педагога в організації освітнього процесу.

Уміння:

- організовувати освітній процес на компетентнісних засадах (прогнозування, проектування, оцінювання);
- конструювати та реалізовувати сучасні програми навчання молодших школярів із використанням різноманітних методів, форм і технологій;
- діагностувати освітній процес і складати індивідуальні освітні маршрути для становлення учня як особистості, громадянина, інноватора;
- керувати проектною діяльністю школярів;
- організовувати культуромовне освітньо-розвивальне середовище;
- проектувати власну програму професійно-особистісного зростання.
- ефективно взаємодіяти й працювати в команді.

Диспозиції (цінності, ставлення):

- дитиноцентризм, цінність особистості;
- готовність до змін, гнучкість, постійний професійний розвиток;
- відданість ідеї щодо ментального включення всіх учнів у процес навчання;
- просування демократичних цінностей (патріотизм, повага до агатоманітності, право вибору, формування спільноти, полікультурність);
- рефлексія власної професійної практик;
- усвідомлення необхідності постійного професійного розвитку.

<i>Розробники освітньої програми</i>	<i>Любов Петрівна Ткаченко</i> , методист відділу раннього розвитку, дошкільної та початкової освіти, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів», <i>Ольга Володимирівна Романюк</i> , завідувач відділу раннього розвитку, дошкільної та початкової освіти, старший викладач кафедри педагогіки, психології та менеджменту освіти Комунального навчального закладу Київської обласної ради «Київський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних кадрів»
<i>Найменування освітньої програми</i>	Освітня програма підвищення кваліфікації «Стратегії розвитку критичного мислення для забезпечення життєстійкості молодших школярів»

Мета програми	Професійний розвиток учителів початкових класів, вихователів груп подовженого дня відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей, підвищення методичного і практичного рівнів професійної компетентності педагогів, необхідних для формування ключових та предметних компетентностей, розвитку наскрізних умінь молодших школярів.
Цільова аудиторія за спеціальністю або за посадою педагогічного працівника	Вчителі початкових класів, вихователі груп подовженого дня
Обсяг (тривалість), що встановлюється в годинах та/або кредитах ЄКТС	120 год / 4 кредити ЄКТС (72 аудиторних години, 48 годин – самостійна робота)
Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться	Професійні компетентності: A1 Мовно-комунікативна (A1.1, A1.4.K1); A2 Предметно-методична (A2.1, A2.1.32, A2.1.Y1, A2.1.K1, A2.1B1, A2.1B2, A2.2, A2.3, A2.3.B1, A2.4Y1, A2.5, A2.4.34, A2.4.Y5); A3 Інформаційно-цифрова (A3.1); Б1 Психологічна (Б1.1, Б.1.3); Б2 Емоційно-етична (Б2.1, Б2.1Y2, Б2.1.B1, Б2.1K1); Б3 Компетентність педагогічного партнерства (Б3.1); В1 Інклюзивна (В1.1); В2 Здоров'язбережувальна (В2.1); Г1 Прогностична (Г1.1); Г2 Організаційна (Г2.1); Г3 Оцінювально-аналітична (Г3.1) Д1 Здатність до навчання впродовж життя (Д1.1)
Строки виконання програми	Календарний рік
Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації	Свідоцтво про підвищення кваліфікації
Забезпечення розміщення освітньої програми на сайті	сайт: https://www.kristti.com.ua/

Зміст програми

№ з/п	Назва та зміст навчального модуля	В с ь о г о д и н	Аудиторні			
			Л е к ц ії	С е м і н а р и	П р а к т и ч н і	С а м ос ті й на ро бо та
Модуль І. Філософія освіти ХХІ століття		6	6	—	—	9
1.1.	Національна ідентичність в історичному вимірі	4	4	—	—	5
1.2.	Ідея природовідповідності в генезисі модернізації освіти	2	2	—	—	4
Модуль ІІ. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти		24	—	—	24	6
2.1.	Нормативно-правове забезпечення діяльності початкової освіти	2	—	—	2	2
2.2.	Професійний стандарт учителя як механізм для формування навичок самооцінювання педагогічної майстерності	2	—	—	2	2
2.3.	Концептуальні засади Державного стандарту початкової освіти	2	—	—	2	2
2.4.	Дитиноцентризм як особистісно орієнтована модель організації освітнього процесу в початковій школі	4	—	—	4	
2.5.	Побудова індивідуальної траєкторії професійного розвитку вчителя з використання ІІІ	2	—	—	2	
Спецкурс «Психологічна підтримка учасників освітнього процесу»		6	—	—	6	
Спецкурс «Благополуччя дітей і педагогів: дієві інструменти та практики психосоціальної підтримки»		6	—	—	6	
Модуль ІІІ. Розвиток навичок критичного мислення молодших школярів		34	—	—	34	26
Інваріантна частина		26	—	—	26	20
3.1.	Програмове та навчально-методичне забезпечення змісту початкової освіти	2	—	—	2	2
3.2.	Використання засобів ІКТ для розвитку критичного мислення	2	—	—	2	2
3.3.	Медіакомпетентність як одна із базових компетентностей педагога Нової української школи	2	—	—	2	2

3.4.	Розвиток критичного мислення як складова формування медіаграмотності	4	—	—	4	2
3.5.	Інтерактивне навчання як форма організації освітньої діяльності в початковій школі	2	—	—	2	2
3.6.	Розвиток навичок критичного мислення у процесі аналізу художнього твору в початковій школі	4	—	—	4	2
3.7.	Проектна робота як спосіб реалізації діяльнісного підходу в початковій школі	2	—	—	2	2
3.8.	Практичні прийоми розвитку навичок критичного мислення в учнів початкової школи	4	—	—	4	2
3.9.	Методика формування дослідницької діяльності молодших школярів	2	—	—	2	2
3.10.	Сюжетні задачі як засіб розвитку мислення молодшого школяра	2	—	—	2	2
Варіативна частина		8	—	—	8	4
3.11.	Стратегії розвитку критичного мислення в умовах групи подовженого дня	2	—	—	2	2
3.12.	Кубики історій «Rory's Story Cubes» як метод творчо-пізнавальної діяльності учасників освітнього процесу	2	—	—	2	2
3.13.	Формування у молодших школярів умінь спостерігати у процесі проведення уроків-екскурсій	2	—	—	2	
3.14.	Логіко-математична гра «Танграм» як практичний засіб розвитку й тренування логічного мислення	2	—	—	2	2
3.15.	Академічна доброчесність: від внутрішньої культури особистості до академічної культури закладу освіти	2	—	—	2	
Модуль IV. Діагностико-аналітичний модуль		8	2	—	6	7
4.1.	Настановче заняття. Вхідне діагностування	2	2	—	—	—
4.2.	Тематична дискусія «Стратегії розвитку критичного мислення для забезпечення життєстійкості молодших школярів»	2	—	—	2	3
4.3.	Захист проєктів	2	—	—	2	4
4.4.	Вихідне діагностування	2	—	—	2	—

Модуль I. Філософія освіти XXI століття

1.1. Національна ідентичність в історичному вимірі.

Поняття національної та громадянської ідентичності. Закон України «Про основні засади державної політики у сфері утвердження української національної та громадянської ідентичності» та його статті щодо основних напрямів освітньої діяльності. Різновиди освітніх заходів, пропонувані Законом України для реалізації основних напрямів виховання національної та громадянської ідентичностей.

Історична генеза української національної ідентичності: між конфронтацією та співробітництвом. Проблематика та методика національно-патріотичного, військово-патріотичного, громадянського та духовно-морального виховання. Регіональність в становленні української національної та громадянської ідентичності. Роль позашкільних заходів та позакласної роботи у формування національної та громадянської ідентичності. Пошукова та творча діяльність учнів у формуванні національної та патріотичної

діяльності.

1.2. Ідея природовідповідності в генезисі модернізації освіти.

Ідея природовідповідності у філософських поглядах античних вчених. Суть світоглядної концепції природовідповідності за Я.Коменським та її прояв у його педагогічних ідеях. Вікова періодизація за Аристотелем, Я.Коменським, Ж.-Ж.Руссо. Природовідповідність як філософський принцип панпедії (всезагальної мудрості) Я.А. Коменського. Використання ідеї природовідповідності у біоніці. Ідея природовідповідності в педагогічних інноваціях Г.С. Сковороди ("сродність" праці) та М. Монтессорі (урахування сензитивних періодів у розвитку дитини). Вплив цього принципу на виникнення педагогічних інновацій в умовах сьогодення.

Модуль II. Професійний розвиток педагогічних працівників в умовах реформування освіти

2.1. Нормативно-правове забезпечення діяльності початкової освіти.

Концептуальні засади реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Регулювання освітнього процесу в початковій школі відповідно до Закону України «Про освіту». Правові, організаційні та економічні засади функціонування і розвитку системи загальної середньої освіти згідно із Законом України «Про повну загальну середню освіту». Державний стандарт початкової освіти: вимоги до обов'язкових результатів навчання та компетентностей здобувачів освіти; загальний обсяг навчального навантаження у базовому навчальному плані початкової освіти. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти, розроблені під керівництвом О.Я.Савченко. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти, розроблені під керівництвом Р.Б.Шияна. Методичні рекомендації про викладання навчальних предметів у закладах загальної середньої освіти у 2024/2025 н.р. Методичні рекомендації щодо формуального оцінювання. Методичні рекомендації щодо адаптаційного періоду. Методичні рекомендації щодо організації освітнього простору Нової української школи. Створення груп подовженого дня у державних і комунальних закладах загальної середньої освіти. Особливості функціонування груп подовженого дня у закладах загальної середньої освіти.

2.2. Професійний стандарт учителя як механізм для формування навичок самооцінювання педагогічної майстерності

Основні зміни в новому Професійному стандарті вчителя: що варто знати педагогам. Ознайомлення з основними положеннями професійного стандарту педагога, зокрема трудовими функціями та компетентностями. Кодифікація Професійного стандарту. Трудові функції – невід'ємна частина стандарту для кожної професії згідно з українським законодавством. Формування в педагогів навичок самооцінювання рівня професійних компетентностей, уміння вести моніторинг власної педагогічної діяльності. Сфери застосування вчителями Професійного стандарту. Самооцінювання вчителем власної професійної діяльності; планування та визначення траєкторії професійного розвитку вчителя; планування його підвищення кваліфікації. Планування та визначення траєкторії професійного розвитку вчителя. Планування підвищення кваліфікації вчителя. Особливості визначення відповідності власних професійних компетентностей чинним вимогам. Приклади щорічного комплексного самооцінювання (за всіма компетентностями, визначеними Професійним стандартом) із метою планування підвищення кваліфікації; періодичне самооцінювання володіння певними компетентностями для виявлення відповідних напрямів професійного розвитку. Виконання вправ, що сприяють формуванню в учителя навичок самооцінювання рівня професійних компетентностей. Самостійне визначення рівня володіння цифровою компетентністю шляхом складання національного тесту на цифрову грамотність «Цифрограм для вчителів» на порталі Дія.

2.3. Концептуальні засади Державного стандарту початкової освіти.

Концептуальні засади реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа». Структура Державного стандарту початкової освіти. Зміст освітніх галузей. Типові та нетипові освітні програми. Конструювання та

використання модельної навчальної програми. Тематичне планування освітнього процесу.

2.4. Дитиноцентризм як особистісно орієнтована модель організації освітнього процесу в початковій школі.

Дитиноцентризм – особистісно орієнтована модель виховання дитини, саморозвиток на засадах гуманізації, посилення уваги до системи її цінностей та інтересів задля формування основ життєвої компетентності, це забезпечення процесу виховання і навчання кожної дитини на основі розвитку її природних здібностей. Інтеграція психолого-особистісних характеристик учня із змістовою та діяльнісною основами учіння. Структура ключової компетентності вміння вчитися. Вікова та індивідуальна характеристика молодших школярів як суб'єктів учіння. Особливості індивідуального розвитку психічних процесів школярів. Мотивація навчальної діяльності школярів. Рушійні сили розвитку учня у навчальній діяльності. Агентність у розвитку особистості молодшого школяра.

2.5. Побудова індивідуальної траєкторії професійного розвитку вчителя з використання ІІІ

Нормативно- правове, організаційне та науково-методичне забезпечення професійного розвитку вчителя в контексті реформування галузі освіти. Професійний стандарт вчителя-основа для самодіагностики рівня професійної компетентності та визначення напрямів підвищення кваліфікації. Технологія проектування індивідуальної траєкторії професійного розвитку. Індивідуальний план підвищення кваліфікації вчителя.

Спецкурс «Інклюзивна освіта: теорія і практика»

Принципи та практичні аспекти створення інклюзивного освітнього середовища в закладах дошкільної освіти. Ідентифікація потреб дітей з особливими освітніми потребами. Розробка індивідуальної програми розвитку дитини. Підтримка педагогів у розвитку адаптивних методик навчання, а також створення безбар'єрного фізичного та соціального середовища. Розвиток рівності, толерантності та розуміння різноманітності серед дітей, сприяння їхньому повноцінному включенню в суспільство. Взаємодія з батьками дітей дошкільного віку та іншими учасниками освітнього процесу з метою підтримки та співпраці у створенні ефективного інклюзивного середовища. Співпраця між педагогами, психологами, батьками та іншими учасниками освітнього процесу у створенні індивідуалізованих підходів до підтримки дітей з особливими освітніми потребами. Кращі практики та інноваційні підходи до психолого-педагогічного супроводу, спрямовані на забезпечення успішного навчання та розвитку всіх дітей. Аналіз концепційного та теоретичного базису психолого-педагогічного супроводу інклюзивного навчання, зокрема, використання теорій розвитку, психології виховання та соціальної педагогіки. Взаємодія психологів, педагогів та інших спеціалістів у сфері освіти для ефективного розвитку інклюзивних практик та спільного розв'язання проблем. Вплив вікових особливостей на навчання та розвиток дітей з різними видами особливих освітніх потреб, включаючи інтелектуальні, фізичні, емоційно-психологічні та соціальні аспекти. Індивідуальні особливості кожної дитини: ступінь функціональних можливостей, інтереси та потреби, а також специфічні особливості, пов'язані з конкретними труднощами. Практичні приклади та рекомендації щодо врахування вікових та індивідуальних особливостей у процесі планування та виконання освітніх програм для дітей з особливими освітніми потребами.

Спецкурс «Благополуччя дітей і педагогів: дієві інструменти та практики психосоціальної підтримки»

Вплив надзвичайних ситуацій на розвиток, навчання та благополуччя дитини і дорослого. Вплив надзвичайних ситуацій в Україні на благополуччя, розвиток та навчання дітей. Психосоціальна підтримка та гра. Вплив стресу на благополуччя та навчання дітей. Вплив стресу на креативний, соціальний, когнітивний, емоційний і фізичний розвиток дитини. Психологічно безпечне освітнє середовище.

Чинники успішного розвитку та навчання дітей в умовах надзвичайних ситуацій. Успішні стратегії психосоціальної підтримки в закладі освіти. «Навчання через гру» як новітня освітня стратегія та педагогічна практика. Створення безпечного ігрового освітнього

середовища. Стратегії підтримки позитивної поведінки дітей у закладі освіти. Сприяння позитивній соціальній взаємодії у закладі освіти. План підтримки благополуччя дітей у закладі освіти.

Благополуччя педагога: чинники, типи та індикатори. Благополуччя педагога та благополуччя дитини. Благополуччя педагога та план його професійного розвитку. Ефективні стратегії професійної самоорганізації, самоменеджменту. Професійні спільноти та групова підтримка.

Модуль III. Розвиток навичок критичного мислення молодших школярів

3.1. Програмове та навчально-методичне забезпечення змісту початкової освіти.

Державний стандарт початкової освіти як основа для розроблення типових та інших освітніх програм. Компетентнісний підхід до обов'язкових результатів навчання. Інтеграція змісту початкової освіти. Цикли навчання в початковій школі. Типові освітні програми для закладів загальної середньої освіти. Особливості складання освітньої програми закладу освіти. Планування змісту початкової освіти: календарно-тематичне, поурочне; планування виховної роботи. Навчально-методичне забезпечення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти. Навчально-методичне забезпечення курсів за вибором.

3.2. Використання засобів ІКТ для розвитку критичного мислення.

Розвиток критичного мислення як наскрізного вміння. Розвиток креативного та критичного мислення з використанням сучасних інтернет-ресурсів. Використання елементів проєктного навчання для розвитку критичного мислення учасників освітнього процесу.

3.3. Медіакомпетентність як одна із базових компетентностей педагога Нової української школи.

Роль медіаосвіти у педагогічній освіті. Педагогічні аспекти медіаграмотності. Педагогічні критерії медіа щодо використання інформації. Можливості засобів масової інформації і їх використання в освітній діяльності закладів післядипломної освіти.

3.4. Розвиток критичного мислення як складова формування медіаграмотності.

Розвиток критичного мислення як наскрізного вміння. Практичні методи і прийоми розвитку критичного мислення. Читання та письмо для розвитку критичного мислення. Медіаосвіта в Новій українській школі. Фактчекінг як ефективний засіб розвитку критичного мислення учнів початкової школи.

3.5. Інтерактивне навчання як форма організації освітньої діяльності в початковій школі.

Загальнолюдські цінності – освітній пріоритет. Інтерактивне навчання як форма організації освітнього процесу. Створення можливостей для відчуття власної успішності та інтелектуальної спроможності школяра. Діяльнісний підхід у процесі освітньої діяльності як основа сприймання цілісної картини навколишнього світу. Стратегії розвитку критичного мислення. Роль вчителя у формуванні психологічно безпечного середовища. Мета і цілі оцінювання у сучасній школі. Основні аспекти процесу оцінювання. Основні шляхи співпраці з батьками: інтерактивні форми спілкування, залучення до освітнього процесу.

3.6. Розвиток навичок критичного мислення у процесі аналізу художнього твору в початковій школі.

Критичне мислення на навчальних заняттях з літературного читання. Етапи роботи над творами різних жанрів на навчальних заняттях з літературного читання. Робота з ілюстраціями та аудіовізуальними засобами. Системність у розвитку навичок критичного мислення у процесі опрацювання літературних творів.

3.7. Проєктна робота як спосіб реалізації діяльнісного підходу в початковій школі.

Реалізація діяльнісного підходу в початковій школі шляхом залучення школярів до проєктної діяльності: розвитку ключових компетентностей та наскрізних умінь дітей; набуття учнями досвіду агентності; застосування теоретичних знань на практиці; формування

здібностей до самоосвіти та командної роботи. Значення проєктної роботи для учнів та вчителів. Формування наскрізних умінь у молодших школярів у процесі проєктної роботи. Характеристики діяльнісного підходу. Основні етапи роботи у проєкті: модель «5П+1П».Складові успішної реалізації проєктів. Типи проєктів у початковій школі. Роль батьків у створенні освітнього середовища в сім'ї, участь у проєктній діяльності.

3.8. Практичні прийоми розвитку навичок критичного мислення в учнів початкової школи.

Основи теорії розвитку критичного мислення. Особливості організації освітнього процесу з використанням методів і прийомів критичного мислення. Методика побудови вступної та основної частин уроку з розвитку критичного мислення. Структура уроку з використанням методів критичного мислення. Методи роботи з текстами, методи систематизації інформації з допомогою графічних організаторів.

3.9. Методика формування дослідницької діяльності молодших школярів.

Розвиток дослідницького потенціалу учнів початкових класів як педагогічна проблема; Спостереження як метод пізнання навколишнього світу; Особливості проведення дослідів з учнями початкових класів; Inquiry based learning – навчання-дослідження на основі запитів учнів

3.10. Сюжетні задачі як засіб розвитку мислення молодшого школяра.

Суть поняття «математична компетентність». Предметна математична компетентність, її складові. Ознаки сформованості математичної компетентності. Задачі як дидактичний засіб і об'єкт вивчення. Пізнавальна, навчальна, розвивальна, виховна функції задач. Методична система роботи щодо навчання учнів розв'язувати прості задачі. Формування умінь молодших школярів розв'язувати складені задачі. Розвиток логічного мислення молодших школярів у процесі роботи над задачами.

3.11. Стратегії розвитку критичного мислення в умовах групи подовженого дня.

Психолого-педагогічні умови формування в учнів ключової компетентності умінь вчитися. Інтерація під час організації в групі подовженого дня. Використання методу проєктів як інструменту компетентісно зорієнтованої освіти в другій половині дня. Формування інформаційно-цифрової компетентності учня під час самопідготовки. Використання стратегії "лепбук" для активізації пізнавальної діяльності учнів. Застосування методики Валерія Едигея для інтелектуального розвитку учнів. Метод "Шість капелюхів Мислення"Едварда де Боно як засіб розвитку критичного мислення. Авторські моделі та практики.

3.12. Кубики історій «Rory's Story Cubes» як метод творчо-пізнавальної діяльності учасників освітнього процесу.

Сюжетні кубики «Rory's Story Cubes» як розвивальний інструмент на уроках. Розв'язування проблемних ситуацій та виконання компетентнісних завдань за допомогою кубиків Rory's Story. Особливості використання кубиків історій на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ».

3.13. Формування у молодших школярів умінь спостерігати у процесі проведення уроків-екскурсій.

Значення уроків-екскурсій у засвоєнні змісту навчального матеріалу інтегрованого курсу «Я досліджую світ»; навчально-виховне значення екскурсії для ознайомлення дітей з природою; етапи проведення та планування екскурсії (мета, методи навчання, об'єкти спостереження, хід екскурсії), загальні вимоги до підготовки учителем уроку-екскурсії, діяльність школярів під час екскурсії.

3.14. Логіко-математична гра «Танграм» як практичний засіб розвитку й тренування логічного мислення.

Ознайомлення з головоломкою «Танграм» та її можливостями для розвитку дитини. Зміст заняття передбачає знайомство з історією виникнення та способами використання геометричної головоломки «Танграм» в освітньому середовищі та її можливостями для розвитку дитини. Результатом виконання практичних завдань (складання силуетів із

геометричних фігур, робота зі схемами-зразками, схемами-контурами, відтворення фігур, керуючись зображенням на екрані або на малюнку, творчі – на розвиток уяви та інтегровані з малюванням), є розуміння кольору, величини і форми, розвиток логічного мислення, просторової уяви, візуального сприйняття, комбінаторних здібностей, наочно-образного мислення особистості.

3.15. Академічна доброчесність: від внутрішньої культури особистості до академічної культури закладу освіти.

Визначення конфлікту. Причини виникнення конфліктів: соціально-психологічні, організаційні, комунікативні. Види конфліктів у освітньому середовищі. Стадії конфлікту. Технології управління конфліктами. Роль управління конфліктами в створенні освітнього середовища.

Питання для самостійного опрацювання

1. Використання елементів проєктного навчання для розвитку критичного мислення учасників освітнього процесу.
2. Практичні методи і прийоми розвитку критичного мислення.
3. Системність у розвитку навичок критичного мислення у процесі опрацювання літературних творів.
4. Особливості використання кубиків історій на уроках інтегрованого курсу «Я досліджую світ».
5. Застосування методики Валерія Едигея для інтелектуального розвитку учнів.
6. Особливості проведення дослідів з учнями початкових класів.
7. Розвиток логічного мислення молодших школярів у процесі роботи над задачами.
8. Навчально-методичне забезпечення курсів за вибором.

Список використаних та рекомендованих джерел

1. Державний стандарт початкової освіти [Електронний ресурс] / Офіційний портал Верховної Ради України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>
2. Большакова І. Розвиток критичного письма / І.Большакова // Почат. освіта. – 2012. – № 11. – с. 3-7.
3. Терно С. О. Теорія розвитку критичного мислення (на прикладі навчання історії) / С. О. Терно : [посібник для вчителя]. – Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2011. – 105 с.
4. Тягло О. В. Критичне мислення: Навчальний посібник. - Х.: Вид. група "Основа", 2008. – 189 с. Технології розвитку критичного мислення учнів / А. Кроуфорд, В. Саул, С. Метью, Д. Макінстер. – К.; 2006 р.
5. НУШ: Кожен урок – насамперед про розвиток критичного мислення [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://chytomo.com/nush-kozhen-urok-urok-rozvytku-krytychnoho-myslennia/>
6. Пометун О. І. Нова українська школа: розвиток критичного мислення учнів початкової школи: навчально-методичний посібник / О.І. Пометун. – К. : Видавничий дім «Освіта», 2020. – 192 с.